

Scientific journal
PHYSICAL AND MATHEMATICAL EDUCATION
Has been issued since 2013.

ISSN 2413-158X (online)
ISSN 2413-1571 (print)

Науковий журнал
ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНА ОСВІТА
Видається з 2013.



<http://fmo-journal.fizmatsspu.sumy.ua/>

Шинкаренко В.В. Інформаційні технології як засіб патріотичного виховання учнів у навчально-виховному процесі загальноосвітніх навчальних закладів // Фізико-математична освіта : науковий журнал. – 2017. – Випуск 2(12). – С. 174-177.

Shinkarenko Vyacheslav. Information technology as a means of patriotic education of students in the teaching process bionomy secondary schools // Physical and Mathematical Education : scientific journal. – 2017. – Issue 2(12). – P. 174-177.

УДК 519.23

В.В. Шинкаренко
Дніпропетровський обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти, Україна

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ У НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Анотація. У статті розглядається важлива проблема використання інформаційних технологій як засобу патріотичного виховання учнів у навчально-виховному процесі загальноосвітніх навчальних закладів. На основі аналізу наукових досліджень, ми дійшли висновку, що комп'ютерні технології сьогодні покликані стати не додатковим «доважком» у навчанні, а одним з сучасних засобів патріотичного виховання учнів.

Відомо стало, що останнім часом кількість учнів, які уміють користуватися комп'ютером, зростає. Однак, як виявлено в багатьох дослідженнях, учні знайомі в основному з ігровими комп'ютерними програмами, використовують комп'ютерну техніку для розваг. При цьому освітні, мотиви роботи з комп'ютером стоять на останній місці. А використання викладачами традиційних методик і засобів патріотичного виховання виявляються недостатніми для виконання підвищених вимог до рівня підготовки випускників школи. Таким чином, можна зробити висновок, що для вирішення проблеми патріотичного виховання комп'ютер використовується недостатньо. У статті також представлено порівняння чому комп'ютер як засіб патріотичного виховання краще за книгу, виділено основні напрямки впровадження комп'ютерної техніки в освіті з метою патріотичного виховання. Виявлено як саме комп'ютерні програми дозволяють поступово надавати знання патріотичного змісту, викликати співпереживання, дозволяють здійснювати самоконтроль та самокорекцію навчально-пізнавальної діяльності, що має бути на кожному уроці. На основі аналізу наукової літератури нами виділено три різновиди патріотизму: етнічний патріотизм; територіальний; державний патріотизм. Також ми визначили на яких формах класної та позакласної роботи краще використовувати інформаційні технології з метою патріотичного виховання: самостійна та індивідуальна робота, конкурси, тематичні уроки, свята, гуртки, фестивалі патріотичної пісні, архівно-пошукова робота.

Ключові слова. Інформаційні технології, патріотичне виховання, учні загальноосвітніх навчальних закладів, навчально-виховний процес.

Постановка проблеми. Сучасний період розвитку суспільства характеризується сильним впливом на нього комп'ютерних технологій, які проникають у всі сфери людської діяльності, забезпечують поширення інформаційних потоків у суспільстві, утворюючи глобальний інформаційний простір. Невід'ємною і важливою частиною цих процесів є комп'ютеризація освіти. Цей процес супроводжується істотними змінами в педагогічній теорії і практиці навчально-виховного процесу, пов'язаними з внесенням коректив у зміст технологій навчання, які повинні бути адекватні сучасним технічним можливостям, і сприяти гармонійному входженню учнів в інформаційне суспільство [1, 98].

Один з сучасних та потужних засобів патріотичного виховання учнів є інформатизація освіти – процес забезпечення сфери освіти методологією і практикою розробки та оптимального використання сучасних

або, як їх прийнято називати, нових інформаційних технологій, орієнтованих на реалізацію психолого-педагогічних цілей навчання, та патріотичного виховання.

Аналіз актуальних досліджень. Соціально-філософський погляд на роль і значення інформаційних технологій пов'язаний з іменами: Н. Бердяєва, В. Вернадського, Н. Данилевського, І. Ільїна, Л. Карсавіна, В. Розанова. Вплив інформації на розвиток цивілізації, життя людини і суспільства підкреслюють у своїх роботах М. Вебер, А. Тойнбі, М. Хайдеггер, О. Шпенглер, К. Ясперс.

На основі аналізу наукових досліджень, можна зробити висновок, що комп'ютерні технології сьогодні покликані стати не додатковим «доважком» у навчанні, а невід'ємною частиною патріотичного виховання учнів, що значно підвищує його ефективність.

Мета статті. Навести приклади використання інформаційних технологій як засобу патріотичного виховання учнів у навчально-виховному процесі загальноосвітніх навчальних закладів.

Виклад основного матеріалу. Відомо, що останнім часом кількість учнів, які уміють користуватися комп'ютером, зростає. Однак, як виявлено в багатьох дослідженнях, учні знайомі в основному з ігровими комп'ютерними програмами, використовують комп'ютерну техніку для розваг. При цьому освітні, мотиви роботи з комп'ютером стоять на останньому місці. Використання викладачами традиційних методик і засобів навчання з метою патріотичного виховання виявляються сьогодні недостатніми для виконання підвищених вимог до рівня підготовки випускників школи та громадян України. Таким чином, можна зробити висновок, що для вирішення проблеми патріотичного виховання комп'ютер використовується в школі недостатньо.

Одна з причин такого становища пов'язана з тим, що комп'ютерні технології в школі не знайшли ще свого належного застосування. У школах, де ведеться навчання учнів на комп'ютері, не всі його можливості реалізуються повною мірою. Більшість вчителів навіть не знайомі з комп'ютерними технологіями і не мають уявлення про способи їх використання з метою патріотичного виховання.

Тлумачний словник української мови визначає патріотизм як «любов до своєї Батьківщини, відданість своєму народу, готовність для них на жертви і подвиги» [1, 45].

Якщо розглядати застосування комп'ютерних технологій як засобу патріотичного виховання, то виникає закономірне питання: «Чому комп'ютер краще книг?»

У традиційному процесі навчання А. Телегін виділяє такі суперечності [2, 27] :

- активність викладача і пасивність учня;
- навчальна програма розрахована на середнього учня;
- недолік індивідуального підходу;
- інформація представлена в абстрактно-логічній формі;
- обмеженість у часі тощо.

Серед переваг комп'ютера як засобу патріотичного виховання на нашу думку найбільш значущими є:

- активна позиція учня;
- перехід процесу пізнання з категорії «вчити» в категорію «вивчати» – який-небудь предмет усвідомлено і самостійно;
- інформаційна насиченість і гнучкість методики навчання із застосуванням ІКТ;
- «занурення» учня в особливу інформаційну середовище, яка найкращим чином мотивує і стимулює процес навчання;
- інтерактивні зв'язки з різними освітніми ресурсами (бібліотеки, довідники, словники) та освітніми співтовариствами (вчителі, консультанти).

Інформаційні технології можуть допомогти при підготовці та проведенні занять з патріотичним змістом, надавати викладачу пакет Microsoft Office, який включає в себе крім відомого всім текстового редактора Word ще й систему баз даних Access та PowerPoint, які дозволяють створювати електронні презентації з тематикою української народної культури, відвідувати онлайн музеї. Текстовий редактор Word дозволяє підготувати роздатковий та дидактичний матеріал з патріотичного виховання.

Також при проведенні заняття доречно використовувати такий програмний продукт як Skype, за допомогою якого можна здійснювати відеозв'язок з ветеранами та учасниками бойових дій, що у свою чергу сприяє вихованню почуттів патріотизму.

Сучасні комп'ютерні програми дозволяють поступово надавати учням знання патріотичного спрямування, дозволяють здійснювати самоконтроль та самокорекцію навчально-пізнавальної діяльності, що має бути на кожному уроці.

В даний час прийнято виділяти такі основні напрямки впровадження комп'ютерної техніки в освіті [3, 187]:

- використання комп'ютерної техніки як засобу навчання;
- використання комп'ютерних технологій в якості інструментів навчання, пізнання себе і дійсності;
- розгляд комп'ютера та інших сучасних засобів інформаційних технологій як об'єктів вивчення;
- використання засобів нових інформаційних технологій як засіб творчого розвитку учня;

- використання комп'ютерної техніки в якості засобів автоматизації процесів контролю, корекції, тестування і психодіагностики;
- організація комунікацій на основі використання засобів інформаційних технологій з метою передачі та набуття педагогічного досвіду, методичної та навчальної літератури;
- використання засобів сучасних інформаційних технологій для організації інтелектуального дозвілля;
- інтенсифікація та вдосконалення управління навчальним закладом та навчальним процесом на основі використання системи сучасних інформаційних технологій.

Проаналізувавши наукову літературу ми виділили три різновиди патріотизму: етнічний патріотизм, що ґрунтується на почутті власної причетності до свого народу, на любові до рідної мови, культури, до власної історії тощо; територіальний патріотизм базується на любові до того місця на землі (до місцевості, ландшафту, клімату тощо), де людина народилася; державний патріотизм ґрунтується на остаточній меті нації – побудові власної держави, державному самовизначенні, державницькому світогляді та державницькому почутті; це вищий патріотизм, який базується на державній ідеології та пов'язаний з почуттям громадянськості.

Висновки. На наших очах виростає покоління молодих людей позбавлених почуття національної гідності, гордості, якому насаджується безкультур'я, нівелюється совість, деградує мораль, честь, справедливість та меркантилізм. І всі ми розуміємо, що такі традиційні методи навчання та виховання як: бесіда, пояснення, розповідь тощо, навряд чи вирішать перераховані вище проблеми, хоча б тому, що цим методам вже більше 300 років. Ми ні в якому разі не пропагуємо відмову від традиційних методів навчання, ми звертаємо увагу на те, що традиційні методи навчання сьогодні необхідно поєднувати з інноваційними технологіями, адже сьогодні всіх нас оточують інновації, це сучасно, цікаво, необхідно. Тому задаючись питанням як виховати справжнього патріота України ми в першу чергу повинні звернутись до сучасних засобів навчання які можуть сприяти не тільки забезпеченню патріотичного виховання учнів, але і виявлення, розвитку у них здібностей, формування умінь і бажання вчитися, створення умов для засвоєння в повному обсязі знань і умінь.

Проникнення сучасних інформаційних технологій у сферу освіти дозволяє педагогам якісно змінити зміст, методи і організаційні форми патріотичного виховання учнів у навчально-виховному процесі загальноосвітніх навчальних закладів. Метою цих технологій в освіті є посилення інтелектуальних можливостей учнів в інформаційному суспільстві, а також гуманізація, індивідуалізація, інтенсифікація процесу навчання та підвищення якості навчання на всіх ступенях освітньої системи.

Список використаних джерел

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Кер. Вид. проекту П.М. Мовчан, В.В. Німчук, В.Й. Клічак. – К. : "Дніпро", 2009. – 1332 с. ISBN 966-578-189-8
2. Телегін А. А. Вдосконалення методичної системи навчання вчителів розробці освітніх електронних ресурсів з інформатики. // Дисертація канд. пед. наук. – М. : ЮНИТИ, 2006. – 172 с.
3. Тихонов А. Н. Інформаційні технології і телекомунікації в освіті і науці (IT&T ES'2007): Матеріали міжнародної наукової конференції, ФДМ ДНДІ ІТТ «Інформіка». – М. : ЭГРИ, 2007. – 222 с.

References

1. Big explanatory dictionary of modern Ukrainian language / Hands. . project P. M. Movchan, In. Nimchuk, V. Th. Clisac. – Kyiv: Dnipro, 2009. – 1332 ISBN 966-578-189-8
2. Telegin A. A. Vdoskonalennya metodichno systemi navchannya uchitelu rosirob oth electronic resursu s Informatics. // Thesis of candidate of PED... Sciences. – M. : YUNITI, 2006. – 172 p.
3. Tikhonov A. N. Nformation technology I telekomunikac in out I nautz (IT&T ES'2007): Materials mineralno Naukovo Konferenz, FDM AND ITT "NForce". – M. : EGRI, 2007. – 222 p.

INFORMATION TECHNOLOGY AS A MEANS OF PATRIOTIC EDUCATION OF STUDENTS IN THE TEACHING PROCESS BIONOMY SECONDARY SCHOOLS

Vyacheslav Shinkarenko

Dnipropetrovsk regional Institute of postgraduate pedagogical education, Ukraine

Abstract. *The article discusses the important issue of the use of information technology as a means of Patriotic education of students in the educational process zagalnoosvitnioi educational institutions. Based on the analysis of scientific research, we came to the conclusion that computer technology today is designed to be not additional "makeweight" in training, and one of the modern means of Patriotic education of students.*

It became known that in recent years the number of students who know how to use a computer has increased. However, as found in many studies, students are familiar mostly with the computer gaming programs, use computers for entertainment. While educational, the motives of the computer are in last place. And the teachers use traditional methods and means of Patriotic education are insufficient to meet the increased

requirements to the level of training of graduates of the school. Thus, we can conclude that for the solution of problems of Patriotic education of computer use is not enough. The article also provides a comparison to the computer as a means of Patriotic education the better the book, the basic directions of implementation of computer technology in education with the purpose of Patriotic education. Identified as computer programs allow you to gradually teach Patriotic subjects, to arouse empathy, allow for self-monitoring and self-correcting learning activities that should be on each lesson. Based on the analysis of scientific literature we identified three types of ethnic patriotism patriotism; territorial; national patriotism. We have also identified the forms of classroom and extra-curricular work it is better to use information technologies with the purpose of Patriotic education: independent and individual work, competitions, themed lessons, events, clubs, festivals of Patriotic songs, archive-search.

Key words: information technology, Patriotic education, students of secondary schools, the educational process.